

והלויים בכ"א מקום, ובגמ' פירש אביי מדכתיב והחוננים לפני המשכן שומרים משה אהרן ובניו, משה בחד מקום אהרן ובניו בתלת מקום, ולפי הרמב"ם לאהרן ובניו היו ד' כהנים דפנחס נכלל עמהם, הול"ל דצריך שימור בה' מקומות וצ"ע.

★ ★

בגמ': משה ואהרן וכו' ואילו קרא כהנים ולוויים בהדי הדדי כתיב.

כתב חכ"א בקובץ קול התורה (קובץ נ"ז ע' לא): מבואר דמשה דלוי היה, עבודתו היתה להיות שומר. וקשה מהא דסוטה (יב:) "א"כ עשיתו למשה רבינו בעל מוס", ופרש"י והוא לוי ונפסל בקול לעבודת השיר, דמשמע דעבודת משה היתה "שירה". וכן משמע בערכין (יא.) חנניא בן אחי רבי יהושע אמר מהכא, משה ידבר והאלקים יעננו בקול - על עסקי קול. ופרש"י שהיה מצוהו לשורר לפי שמשה לוי היה, הרי דעבודת משה היתה שירה, ואין לומר דתרוייהו עביד - שירה ושמירה, דהא אמרינן התם דלוי משורר ששיער במיתה, ע"ש, והיינו דאסור לו ללוי לעבוד בב' עבודות, וע' בצפנת פענח (ע"ה"ת פ' בהעלתך).

וי"ל עפי"ד מו"ר הגרמ"ד הלוי סאלאווייציק שליט"א שאמר, דמדברי הרמב"ם (פ"ג מכלי המקדש ה"ב) משמע, דכל הלויים הם שומרים, ורק דבנוסף לזה היו מהם משוררין ומהם שוערים, וא"כ רק למשורר אסור להיות שוער, ולהיפך, אבל להיות שומר מותר. ועי"ל עפי"ד היעב"ץ שם בערכין, דרק ללא מינוי אסור, אבל ע"י מינוי לב' עבודות מותר, ע"ש. וא"כ י"ל דמשה נתמנה לב' עבודות ע"כ.

★ ★

בגמ': אהרן בחד מקום ובניו בשני מקומות.

כותב בספר שערי אבי - גדור: מכאן למדה הגמרא שב-ג' מקומות הכהנים שומרים, וצריך עיון אם כך איך עבדו. ומוכח לכאורה כשיטת הרמב"ם דאין שמירת המקדש אלא בלילה. [מהגר"א נבנצהל שליט"א] ותירץ הגאון ר' חיים קניבסקי שליט"א דאין הכי נמי החיוב לשמור הוי לאהרון ובניו יום ולילה, מכל מקום בשעת עבודה, היות ולא היו מספיק כהנים ולא היה ברירה, לכן אחד שמר ב-ב' מקומות, והשני הלך לעבוד עבודת הקרבנות. ובאמת יש הכרח לומר כן, דהא אי-אפשר שלא ישנו עכד"ק.

ולא יהי' עוד קצף על בני ישראל", ומבואר שם גם כן שהוא בשביל שלא יקרב זר לשם.

ובאמת הרמב"ם בפ"א מהל' בית הבחירה ובספר המצוות (מצות עשה כ"ב) חשב למצות שמירה מקרא זה דפרשת קרח].

אלא קושית הגמרא הוא כיון שבכית המקדש היו שערים מסוגרים למה לי שמירה, ומשני ממקרא שנאמר והחוננים וגו' משה ואהרן ובניו, ולמה לי כולי האי, דאדם אחד סגי, אלא ע"כ דמצוה עליהם לשמור על הכהנים והלויים.

א"נ דשאלת הגמרא הוא מנא לן דבעינן כהנים ולוויים, ומשני החוננים וגו' משה ואהרן ובניו.

★ ★

הגאון ר' משה מעשיל גלבשטיין ז"ל מירושלים (מתלמידי הצמח צדק והאדמו"ר מקאצק), חיבר ספר "משכנות לאביר יעקב" ששם טוען שדין שמירת בית המקדש נהוג גם בזמן הזה, ואם הרשות נתונה מטעם המלכות, אז מוטל עלינו גם עכשיו להעמיד שם משמרות כהונה ולוי לשמור, ואף שאין בכוחינו למנוע מהנכנסים והיוצאים, מ"מ משמר זה הוא משמר הכבוד כמו שכתב הרמב"ם, והאריך בזה הרבה מאד, ורצה לקבוע מסמרות, ולעשות כן מעשה.

אמנם האבני נזר בשו"ת (יו"ד סי' תמ"ט) חלק עליו מכמה סיבות (א) דכיון דזרים נחלוה והם שולטים על מקום המקדש, לא שייך שם שמירה כלל. (ב) מוכיח דיש סוברים דשמירה היא עבודה, וממילא טמא מת אסור לעשות עבודה, אפילו אינו בפנים. (ג) גם בלויים כיון שמשורר ששיער חייב, א"א לנו לידע לאיזה משפחה אנו שייכים למשוררים או לשומרים, וממילא בטלה לה שמירה בזה"ז.

★ ★

בגמ': בשלשה מקומות הכהנים שומרים בניהמ"ק והלויים בעשרים ואחד וכו'.

הרמב"ם (פ"ה מביאת מקדש ה"ג) כתב דצריך להיות בכיור שיעור מים לא פחות מלקדש ד' כהנים, שנאמר אהרן ובניו ופנחס היה עמהם והרי כאן ארבעה ע"כ.

והקשה בספר ואם תאמר (ח"א ע' ס"ו) דכאן מבואר דבשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית המקדש